प्राप्तेति ॥ अनेनरावणवधोत्तरमेतत्काव्यकरणमितिसूचितं ॥ वाल्मीकिः तद्विषयवासीऋषिरित्यर्थादवगंतव्यं ॥ चरितं तत्प्रतिपादककाव्यं ॥ अर्थवत्ध्वन्यलंकारादि प्रशस्तार्थं ॥ आत्मवानितिपाठे अवहितांतःकरणः प्राशस्त्येमतुप् ॥ आत्मशब्दश्चांतःकरणवाची ॥ १ ॥ चतुर्विंशदिति ॥ चतुर्विंशतिरित्यर्थकश्छांदसः ॥ शतानिति पुंलिंगोप्येवं ॥ तत्रपंचशतरूपसर्गसंख्या षट्कांडानामेव ॥ श्लोकसंख्यातु सोत्तराणामित्याहुः ॥ कतककृतस्तु उक्तसंख्यापेक्षया षट्त्रिंशत्सर्गसंख्याधिक्यदर्शनात् चतुर्विंशत्सहस्रापेक्षया श्लोकसंख्यायाअपिआधिक्यदर्शनाच्च ॥ उत्तरकांडीयसर्गसंख्यानुक्तेश्च प्रक्षिप्तोयंश्लोकोनत्वार्षइत्याहुः ॥ २ ॥ कृत्वात्विति ॥ सहशब्दःसहितपरः ॥ भविष्येण सह सहितं विशिष्टंयदुत्तरं तेनसहितमिदंकाव्यं ब्रह्मनियोगात्तत्प्रसादाच्चकृत्वा कोनुप्रभुःसमर्थः एतत्प्रयुंजीयात् सभामुपठन्श्रावयेत् सभ्यानितितुचिंतयामा

प्राप्तराज्यस्यरामस्यवाल्मीकिर्भगवानृषिः॥चकारचरितंकृत्स्नंविचित्रपदमर्थवत् ॥१॥चतुर्विंशत्सहस्राणिश्लोकानामुक्तवानृषिः॥ तथासर्गशतान्पंचषट्कांडानितथोत्तरं॥ २॥ कृत्वातुतन्महाप्राज्ञःसभविष्यंसहोत्तरं॥ चिंतयामासकोन्वेतत्प्रयुंजीयादितिप्रभुः॥३॥ तस्यचिंतयमानस्यमहर्षेर्भावितात्मनः॥ अगृहीतांततःपादौमुनिवेषौकुशीलवौ॥४॥कुशीलवौतुधर्मज्ञौराजपुत्रौयशस्विनौ॥भ्रातरौस्वरसंपन्नौददर्शाश्रमवासिनौ॥ ५॥सतुमेधाविनौदृष्ट्वावेदेषुपरिनिष्ठितौ॥ वेदोपबृंहणार्थायतावग्राहयतप्रभुः॥ ६॥

स॥ सहोत्तरमित्यत्रोत्तरपदार्थस्यसभविष्यमितिसविशेषणत्वेप्यार्षःसमासः भविष्यंचसीताविसर्जनमारभ्येत्येके ॥ तस्याःभूप्रवेशोत्तरकालिकमितिपरे ॥ प्रयुंजीयादितिछांदसं ॥ ३ ॥ तस्येति ॥ भावितात्मनः रामचरितबंधनेनशुद्धचित्तस्य ॥ अगृहीतामितिछांदसं ॥ आवांगातारावित्युक्त्वा पादग्रहणंकृतवंतौ ॥ मुनिवेषौ राजकुमारावप्याश्रमस्थितिवशात्तथाभूतौ ॥ कुशीलवौ कुशलवौ ॥ कुशशब्दस्यकुशीभावःपृषोदरादित्वात् ॥ ४ ॥ कुशीति ॥ ददर्श काव्यग्रहणेयोग्यतयाःपश्यदित्यर्थः ॥ ५ ॥ सत्विति ॥ धीर्धारणावतीमेधा ॥ परिनिष्ठितौ जातवेदाध्ययनौ ॥ उपबृंहणं वेदस्यतत्तदर्थेतात्पर्यग्रहणं ॥ तद्रूपायार्थाय प्रयोजनाय ॥ अनेनश्रुतितात्पर्यविषयीभूतार्थप्रतिपादकतया प्रामाण्यमस्योपादेयत्वंचसूचितं ॥ ६ ॥